

Titulació	Tipus	Curs
Psicologia	OB	2

Professor/a de contacte

Nom : Pilar Segura Torres

Correu electrònic : pilar.segura@uab.cat

Equip docent

Anna Vale Martinez

Laura Aldavert Vera

Carles Tapias Espinosa

Idiomes dels grups

Podeu consultar aquesta informació al [final](#) del document.

Prerequisits

Es recomana haver superat les assignatures Fonaments de Psicobiologia I i Fonaments de Psicobiologia II del primer curs del Grau en Psicologia, així com l'assignatura Psicologia Fisiològica I del primer semestre del segon curs.

És recomanable tenir coneixements d'anglès.

Objectius

L'objectiu general de l'assignatura consisteix en l'adquisició de coneixements relatius als fonaments biològics del son i la vigília, les conductes motivades, les emocions i els processos d'aprenentatge i memòria, mitjançant l'estudi exhaustiu d'aquestes conductes tant en condicions fisiològiques normatives com en situacions alterades. Aquest enfocament permetrà comprendre les bases neurals subjacents als processos descrits, tenint en compte el context i la perspectiva de gènere.

En acabar el curs, l'alumnat haurà de ser capaç de:

1. Explicar les bases neurobiològiques dels ritmes de son i vigília, les funcions del son i algunes de les seves alteracions.
2. Explicar les bases neurobiològiques i les funcions del reforç. Descriure els canvis neurobiològics associats a la conducta addictiva.
3. Descriure el control neural i hormonal de diferents conductes motivades com la gana i les conductes sexual i parental.
4. Explicar les bases neurobiològiques de les emocions i les seves implicacions en la salut.

5. Explicar les bases neurobiològiques dels processos d'aprenentatge i memòria.
6. Descriure i interpretar gràfics i resultats d'articles neurocientífics relacionats amb el contingut de l'assignatura.

Resultats d'aprenentatge

1. Valorar les aportacions de l'aproximació psicobiològica per l'avenç en la comprensió dels ritmes de son i vigília.
2. Valorar les aportacions de l'aproximació psicobiològica per l'avenç en la comprensió dels ritmes de les bases neurobiològiques de les conductes motivades (gana, sed, conducta sexual i parental).
3. Valorar les aportacions de l'aproximació psicobiològica per l'avenç en la comprensió de les bases neurobiològiques de les emocions.
4. Valorar les aportacions de l'aproximació psicobiològica per l'avenç en la comprensió dels ritmes de les bases neurobiològiques de l'aprenentatge i la memòria.
5. Descriure els circuits neuronals, els mecanismes neurofisiològics, neuroquímics i hormonals involucrats en els ritmes de son i vigília.
6. Descriure els circuits neuronals, els mecanismes neurofisiològics, neuroquímics i hormonals involucrats en les conductes motivades.
7. Descriure els circuits neuronals, els mecanismes neurofisiològics, neuroquímics i hormonals involucrats en les emocions.
8. Descriure els circuits neuronals, els mecanismes neurofisiològics, neuroquímics i hormonals involucrats en l'aprenentatge i la memòria.
9. Relacionar les alteracions neuroanatòmiques, neurofisiològiques i neurohormonals amb els trastorns dels ritmes de son i vigília.
10. Relacionar les alteracions neuroanatòmiques, neurofisiològiques i neurohormonals amb els trastorns de les conductes motivades.
11. Relacionar les alteracions neuroanatòmiques, neurofisiològiques, neurohormonals i genètiques amb els trastorns emocionals.
12. Relacionar les alteracions neuroanatòmiques, neurofisiològiques, neurohormonals i genètiques amb els trastorns de l'aprenentatge i la memòria.
13. Relacionar el ritme de son i vigília amb les seves bases neuronals i els mecanismes neurofisiològics, hormonals i genètics subjacents.
14. Descriure les alteracions en els ritmes de son i vigília en relació a les alteracions dels mecanismes neurofisiològics i neurohormonals subjacents.
15. Identificar i reconèixer la interacció mútua entre l'entorn físic i social de la persona i els factors genètics, hormonals i neuronals que influeixen en la salut.
16. Analitzar la influència dels determinants físics i socials sobre la neurobiologia dels processos mentals a fi d'entendre els fonaments de la psicologia de la salut.
17. Valorar la relació entre les aproximacions neurobiològica, educativa i social en l'explicació del comportament humà normal i patològic.
18. Analitzar textos científics escrits en llengua anglesa.
19. Utilitzar les diferents tecnologies de la informació i de la comunicació amb finalitats diverses.
20. Mantenir una actitud favorable envers l'actualització permanent a través de l'avaluació crítica de la documentació científica, valorant-ne la procedència, situant-la en un marc epistemològic i identificant-ne i contrastant-ne les aportacions en relació amb el coneixement disciplinari disponible.
21. Que els estudiants sàpiguin aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
22. Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'indole social, científica o ètica.

Continguts

Tema 1. SON I VIGÍLIA

1. Els ritmes circadianis i la seva regulació
2. Característiques conductuals i fisiològiques
3. Mecanismes neurals
4. Funcions del son

Tema 2. REFORÇ

1. Naturalesa dels sistemes motivacionals
2. Substrat nerviós del reforç
3. Addicció

Tema 3. GANA

1. Digestió i metabolisme
2. Mecanismes de regulació perifèrica
3. Control neural

Tema 4. CONDUCTES SEXUAL i PARENTAL

1. Efectes organitzadors i activadors de les hormones sexuals
2. Feromones
3. Control neural de la conducta sexual
4. Conducta parental

Tema 5. EMOCIONS

1. Naturalesa de les emocions i els sentiments
2. Funció comunicativa de les emocions
3. Sistemes neurals de les emocions
4. Agressió i violència
5. Estrès i salut

Tema 6. APRENTATGE i MEMÒRIA

1. Naturalesa de l'aprenentatge i la memòria
2. Plasticitat sinàptica i dinàmica temporal
3. Memòria no declarativa
4. Memòria declarativa
5. Memòria de treball

Activitats formatives i Metodologia

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Classes magistrals o invertides amb TIC	28,5	1,14	
Classes pràctiques (12h d'aula i 4h de laboratori)	16	0,64	
Consulta i lectura comprensiva de diversos materials	20	0,8	
Tutories de seguiment individualitzades i/o en grups petits (de forma virtual i/o presencial)	8,5	0,34	
Recerca informació	11	0,44	
Exercicis i activitats	20	0,8	
Estudi de la matèria	42	1,68	

ACTIVITAT DIRIGIDA (30%)

a) Teoria (TE) (19 sessions d'1,5 hores). Sessions presencials basades en:

- Classes magistrals (metodologies actives) amb suport de TIC i proposta de qüestions per reflexionar i discutir a través de la participació activa de l'alumnat.
- Realització d'exercicis pràctics i resolució de problemes, individualment i en grups.
- Visionat i debat de vídeos breus sobre la matèria.

b) Pràctiques d'aula (PAUL) (6 sessions de 2 hores). Seminaris presencials de treball en grup o individual, basats en:

- Lectura de textos i articles (en castellà, català o anglès) per aconseguir una millor comprensió del contingut de l'assignatura.
- Realització i correcció d'exercicis pràctics.
- Resolució de problemes, reflexions i debats sobre diferents qüestions de l'assignatura.
- Activitat avaluativa Ev3 : exercicis d'autoavaluació.
- Plantejament i resolució de dubtes.

c) Pràctiques de laboratori (PLAB) (2 sessions de 2 hores). Tallers per facilitar l'aprenentatge pràctic i empíric del contingut de l'assignatura, basats en:

- Anàlisi i interpretació de registres neurofisiològics del son (EEG, EMG i EOG) i d'actigrames.
- Estudi de la navegació espacial, els sistemes de memòria declarativa i els efectes de les lesions hipocampals en models animals.

ACTIVITAT SUPERVISADA (5%)

Tutories. Seguiment, de forma presencial o virtual, amb el professorat de forma individual o en grup. Entre d'altres, es tracten aspectes com:

- Correcció i supervisió de les respostes a preguntes-clau del temari.
- Reflexions de lectures.
- Resolució de dubtes.

- Estratègies individualitzades d'estudi de la matèria.

ACTIVITAT AUTÒNOMA (60%)

- Recerca d'informació.
- Lectura comprensiva de materials bàsics de l'assignatura (llibres recomanats, articles de revistes científiques, etc.).
- Consulta de material complementari (articles de divulgació, vídeos, webs, etc.).
- Estudi i memorització de conceptes bàsics de l'assignatura (realització de guions, mapes conceptuals, síntesi, etc.).
- Realització d'exercicis i activitats d'avaluació continuada i d'autoavaluació.
- Participació en fòrums de comunicació, i d'altres espais del campus virtual, coordinats pel professorat.

ACTIVITAT D'AVALUACIÓ (5%)

- Realització de proves individuals escrites, amb preguntes tipus test, de desenvolupament i/o exercicis pràctics (EV1 i EV2).
- Activitats d'autoavaluació (EV3).

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, perquè l'alumnat completi les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura.

Avaluació

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
EV1. Prova test i de desenvolupament (individual, escrita)	45%	2	0,08	1, 2, 5, 6, 9, 10, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 20, 21, 22
EV2. Prova test i de desenvolupament (individual, escrita)	45%	2	0,08	2, 3, 4, 6, 7, 8, 10, 11, 12, 14, 15, 16, 17, 18, 20, 21, 22
EV3 (opcional). Activitats d'autoavaluació	10%	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22

L'AVALUACIÓ CONTINUADA de l'assignatura permet que l'estudiant pugui conèixer el seu progrés acadèmic i es durà a terme mitjançant la realització de diferents proves en les quals l'alumnat haurà de demostrar que ha assolit les competències, ha aconseguit els objectius i superat els resultats d'aprenentatge corresponents. De cadascuna de les activitats d'avaluació següents s'indica el seu pes en la nota final, la durada de la prova i quan es realitza (vegeu al final l'enllaç al calendari d'avaluacions):

1. EV1. Evidència d'aprenentatge 1 (obligatòria): prova presencial individual escrita de desenvolupament i/o preguntes curtes/test sobre els temes 1, 2 i 3 (45%; 1,5 hores; primer període d'avaluació).
2. EV2. Evidència d'aprenentatge 2 (obligatòria): prova presencial individual escrita de desenvolupament i/o preguntes curtes/test sobre els temes 4, 5 i 6 (45%; 1,5 hores; segon període d'avaluació).
3. EV3. Evidència d'aprenentatge 3 (optativa): activitats d'autoavaluació. Prova individual (10%).

L'assignatura ofereix la possibilitat d'AVALUACIÓ ÚNICA (vegeu enllaç al final per informació sobre normativa,

sol·licitud, termini), la qual suposa la renúncia a l'avaluació continuada i implica la realització en una única data de les evidències EV1, EV2 (obligatòries) i EV3 (optativa). La data de realització correspondrà a la data del segon període d'avaluació. La descripció, el pes i la durada presencial de les evidències són els mateixos que els explicats en els apartats 1 - 3 anteriors. S'aplicarà el mateix procés de recuperació que el de l'avaluació continuada (vegeu el següent apartat e). L'AVALUACIÓ ÚNICA ES SOL·LICITA TELEMÀTICAMENT (E-FORMULARI) EN EL PERÍODE ESPECÍFIC (més informació al web de la Facultat).

L'assignatura no ofereix la possibilitat de fer una prova de síntesi.

El lliurament de la traducció de les proves d'avaluació presencials podrà ser sol·licitat si es compleixen els requeriments establerts en l'article 263 i es realitza la seva sol·licitud la setmana 4 telemàticament (E-formulari, més informació al web de la facultat). En qualsevol cas, l'equip docent decidirà la pertinència o no de realitzar les traduccions

Els CRITERIS d'AVALUACIÓ són els següents:

a) Realització de totes les evidències d'aprenentatge obligatòries (EV1 i EV2).

b) Es considerarà avaluable l'alumnat que hagi lliurat evidències d'aprenentatge amb un pes igual o superior al 40%.

c) La nota final de l'assignatura s'obtéindrà a partir de la suma ponderada dels resultats obtinguts en totes les activitats d'avaluació realitzades.

d) L'assignatura s'aprovarà quan la nota final, calculada a partir de la suma ponderada de totes les evidències d'avaluació realitzades, sigui igual o superior a 5 punts sobre 10. A més, caldrà haver obtingut una nota mínima de 4,5 punts sobre 10 en cadascuna de les dues evidències obligatòries (EV1 i EV2). Si no es compleix algun d'aquests dos requisits, l'assignatura no es considerarà superada i la nota màxima que es podrà consignar a l'expedient acadèmic serà de 4,5 punts sobre 10.

e) Podrà presentar-se a la prova de recuperació, que es durà a terme en el període de recuperacions establert per la Facultat, l'alumnat que hagi realitzat les dues evidències obligatòries (EV1 i EV2) i hagi obtingut una qualificació global d'avaluació (EV1 + EV2 + EV3) d'entre 3,5 i 4,85 punts sobre 10. La prova de recuperació consistirà en la repetició de l'EV1, de l'EV2 o de totes dues, segons correspongui. Un cop substituïda la qualificació de l'evidència o les evidències recuperades, els criteris per superar l'assignatura seran els mateixos que els establerts a l'apartat d). En conseqüència, per superar l'assignatura caldrà obtenir una nota mínima de 4,5 punts sobre 10 en cadascuna de les evidències recuperades (EV1 i/o EV2) i una qualificació global igual o superior a 5 punts sobre 10.

En cas de presentar-se a la recuperació, la qualificació màxima que es podrà obtenir en l'assignatura serà de 7 punts sobre 10.

f) En aquelles situacions en que, d'acord amb l'article 264 de la normativa acadèmica i amb la documentació acreditativa que les justifica, s'hagin de reprogramar les proves avaluatives a realitzar en el primer període avaluatiu, aquesta prova es reprogramarà, per tant es realitzarà, en el mateix dia en que es dugui a terme la prova avaluativa d'aquella assignatura en el segon període avaluatiu o en la recuperació. En el cas que afecti a una prova en el segon període avaluatiu, es reprogramarà pel dia previst per a la recuperació sense que això afecti al procés de recuperació previst per l'assignatura. En qualsevol cas, atenent a la situació, la Coordinació de la titulació, i d'acord amb la Coordinació de l'assignatura, podrà determinar un altre dia si així ho considera.

Enllaç a les Pautes d'avaluació, als Criteris de traducció de proves d'avaluació, al Calendari d'avaluacions i a

PROGRAMACIÓ DE LA DEVOLUCIÓ D'EVIDÈNCIES I ACTIVITATS

Tipus de devolució	EV i TIPUS	SETMANA		
Tutoria	Ev1 (Setmana 7) prova escrita individual	Ev1 (setmana 10)		
Tutoria	Ev2 (setmana 19) prova escrita individual	Ev2 (Setmana 20)		
A l'aula	Ev3a activitats d'autoavaluació (Temes 1, 2 i 3)	Ev3b activitats d'autoavaluació (Temes 4, 5 i 6)	Ev3a (PAUL-3)	Ev3b (PAUL-6)

Bibliografia

En negreta la bibliografia fonamental (triari un dels manuals de referència), la resta és bibliografia complementària.

- Bear, Mark F.; Connors Barry W.; Paradiso Michael A. (2020). Neuroscience: Exploring the brain (Enhanced Edition). Jones & Barlett Learning.
- Carlson Neil R.; Birkett, Melissa A. (2023). Physiology of Behavior (13th edition). Pearson.
- Carlson Neil R.; Birkett, Melissa A. (2018). Fisiología de la conducta (12ª edición). Madrid: Pearson (en línia:
https://www-ingebook-com.eu1.proxy.openathens.net/ib/NPcd/IB_Escritorio_Visualizar?cod_primaria=100)
- Collado Guirao, Paloma; Guillamón Fernández, Antonio; Pinos Sánchez, Helena; Rodríguez-Zafra, Mónica; Claro Izaguirre, Francisco; Carrillo, Beatriz (2017) Psicología Fisiológica. Madrid: UNED.
- Garret, Bob; Hough, Gerald. (2022). Brain and Behavior (6th Edition). Sage Publications Inc.
- Morgado, Ignacio (2014). Aprender, recordar y olvidar: claves cerebrales de la memoria y la educación. Barcelona: Ariel.
- Morgado, Ignacio (2019). Deseo y placer. Barcelona: Ariel.
- Morgado, Ignacio (2023). La mente humana. Barcelona: Ariel.

Programari

Cap programari específic

Ús de tecnologies d'Intel·ligència Artificial (IA):

- L'equip docent de l'assignatura considera que l'estudiant pot fer un ús de la IA exclusivament en tasques de suport, com la cerca bibliogràfica o d'informació, la correcció de textos o les traduccions.
- L'equip també adverteix als estudiants del perill de la manca de veracitat que la informació proporcionada per la IA pot comportar, i recomana l'estudi del contingut de l'assignatura a partir dels textos i manuals recomanats.
- En canvi, per la realització de les activitats avaluatives, l'ús de la IA està terminantment prohibit. El seu ús es considera una falta greu d'honestat acadèmica i, en cas de ser detectat, la nota serà de 0 punts.

Grups i idiomes de l'assignatura

La informació proporcionada és provisional fins al 30 de novembre.
A partir d'aquesta data, podreu consultar l'idioma de cada grup a través d'aquest [enllaç](#). Per accedir a la informació, caldrà introduir el CODI de l'assignatura

Tipus de docència	Grup	Idioma	Semestre	Torn
(TE) Teoria	1	Català	segon quadrimestre	matí-mixt
(TE) Teoria	2	Català	segon quadrimestre	matí-mixt
(TE) Teoria	3	Català	segon quadrimestre	matí-mixt
(TE) Teoria	4	Català	segon quadrimestre	matí-mixt
(TE) Teoria	5	Català	segon quadrimestre	matí-mixt
(PAUL) Pràctiques d'aula	11	Català	segon quadrimestre	matí-mixt
(PAUL) Pràctiques d'aula	12	Català	segon quadrimestre	matí-mixt
(PAUL) Pràctiques d'aula	21	Català	segon quadrimestre	matí-mixt
(PAUL) Pràctiques d'aula	22	Català	segon quadrimestre	matí-mixt
(PAUL) Pràctiques d'aula	31	Català	segon quadrimestre	matí-mixt
(PAUL) Pràctiques d'aula	32	Català	segon quadrimestre	matí-mixt
(PAUL) Pràctiques d'aula	41	Català	segon quadrimestre	matí-mixt
(PAUL) Pràctiques d'aula	42	Català	segon quadrimestre	matí-mixt
(PAUL) Pràctiques d'aula	51	Català	segon quadrimestre	matí-mixt
(PAUL) Pràctiques d'aula	52	Català	segon quadrimestre	matí-mixt
(PLAB) Pràctiques de laboratori	111	Català	segon quadrimestre	matí-mixt
(PLAB) Pràctiques de laboratori	112	Català	segon quadrimestre	matí-mixt
(PLAB) Pràctiques de laboratori	113	Català	segon quadrimestre	matí-mixt
(PLAB) Pràctiques de laboratori	114	Català	segon quadrimestre	matí-mixt
(PLAB) Pràctiques de laboratori	211	Català	segon quadrimestre	matí-mixt
(PLAB) Pràctiques de laboratori	212	Català	segon quadrimestre	matí-mixt
(PLAB) Pràctiques de laboratori	213	Català	segon quadrimestre	matí-mixt

(PLAB) Pràctiques de laboratori	214	Català	segon quadrimestre	matí-mixt
(PLAB) Pràctiques de laboratori	311	Català	segon quadrimestre	matí-mixt
(PLAB) Pràctiques de laboratori	312	Català	segon quadrimestre	matí-mixt
(PLAB) Pràctiques de laboratori	313	Català	segon quadrimestre	matí-mixt
(PLAB) Pràctiques de laboratori	314	Català	segon quadrimestre	matí-mixt
(PLAB) Pràctiques de laboratori	411	Català	segon quadrimestre	matí-mixt
(PLAB) Pràctiques de laboratori	412	Català	segon quadrimestre	matí-mixt
(PLAB) Pràctiques de laboratori	413	Català	segon quadrimestre	matí-mixt
(PLAB) Pràctiques de laboratori	414	Català	segon quadrimestre	matí-mixt
(PLAB) Pràctiques de laboratori	511	Català	segon quadrimestre	matí-mixt
(PLAB) Pràctiques de laboratori	512	Català	segon quadrimestre	matí-mixt
(PLAB) Pràctiques de laboratori	513	Català	segon quadrimestre	matí-mixt